

Στο περιβόλι τον Φεβρουάριο

Автор(и): проф. Мария Боровинова

Дата: 22.02.2020 Брой: 2/2020

Τα οπωροφόρα είδη προσβάλλονται από έναν αριθμό εντόμων, ακάρεων, ιών, φυτοπλάσμάτων, βακτηρίων και μυκήτων τα οποία, υπό ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξή τους, μπορούν να καταστρέψουν εντελώς την οπωρική παραγωγή. Κάποια από αυτά προκαλούν επίσης πρόωρο θάνατο των δέντρων. Η παραγωγή υψηλής ποιότητας καρπών είναι αδύνατη χωρίς την προστασία αυτών των ειδών από τις επιβλαβείς οργανισμούς.

Τα μέτρα προστασίας των οπωροφόρων δέντρων από ασθένειες και παθογόνους οργανισμούς πρέπει να ξεκινούν ήδη από το Φεβρουάριο. Κατά τη διάρκεια αυτού του μήνα ένα μεγάλο μέρος των οπωροφόρων ειδών βρίσκεται στη φαινόφάση του εξαναγκασμένου κοιμώδους λόγω δυσμενών θερμοκρασιών. Ζεστές περίοδοι κατά τη διάρκεια αυτού του μήνα μπορούν να οδηγήσουν σε ενεργοποίηση των ζωτικών διεργασιών τόσο στα οπωροφόρα είδη όσο και στους παθογόνους οργανισμούς τους. Αυτό καθιστά απαραίτητο τα μέτρα για την

προστασία των οπωροφόρων δέντρων από ασθένειες και παθογόνους οργανισμούς να ξεκινούν ήδη στο τέλος του χειμώνα.

Κατά τις ζεστές μέρες του Φεβρουαρίου, μπορεί να πραγματοποιηθεί άρρωση για να θαφτούν τα πεσμένα φύλλα, εάν αυτό δεν έχει γίνει το φθινόπωρο. Αυτή η καλλιεργητική επεξεργασία του εδάφους καταστρέφει επίσης μέρος των νυμφών της μύγας του κερασιού, τις ψευδοκάμπιες του υμενόπτερου στα νομισματοειδή οπωροφόρα, το υμενόπτερο του βυσσινιού, το μαύρο υμενόπτερο του δαμάσκηνου, τις διαχειμάζουσες μορφές του σκαθαριού του κερασιού/βυσσινιού, του σκαθαριού της άνθισης της μηλιάς και του σκαθαριού της άνθισης της μηλιάς.

Η άρρωση στα πεσμένα φύλλα συμβάλλει στη μείωση της μόλυνσης από τζίντρα στα μήλα και τα αχλάδια, κυλινδροσπορίωση στο γλυκό κεράσι και το βύσσινο, ερυθρά κηλίδες φύλλων στο δαμάσκηνο κ.λπ. Οι αναφερόμενες ασθένειες προκαλούνται από μύκητες που διαχειμάζουν στα μολυσμένα πεσμένα φύλλα.

Με την άρρωση των φύλλων, μειώνεται επίσης το διαχειμάζον απόθεμα ειδών σκώρων φύλλων, που διαχειμάζουν στα πεσμένα φύλλα. Κατά την άρρωση των φύλλων, πρέπει να δείχνεται μεγάλη προσοχή για να μην τραυματιστεί το ριζικό σύστημα, γεγονός που οδηγεί σε μολύνσεις με βακτηριακό καρκίνο ή παράγοντες ριζικής σήψης. Το βάθος της άρρωσης θα πρέπει να καθορίζεται από την ηλικία της φυτείας και τον τύπο της υποκλειόμενης ρίζας.

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, πραγματοποιείται κλάδεμα για το σχηματισμό των οπωροφόρων δέντρων και, ταυτόχρονα με αυτό, αφαιρούνται μολυσμένοι βλαστοί: αλευρώδης στα μήλα, τζίντρα στα αχλάδια, μαύρη σήψη σε οπωροφόρα δέντρα, κυττασπορικός καρκίνος, μόλυβδος/ασήμι/φύλλο σε οπωροφόρα δέντρα, ασθένεια τρυπημένων φύλλων σε νομισματοειδή οπωροφόρα. Μολυσμένοι βλαστοί από πυρκαγιά σε ροδοειδή οπωροφόρα και βακτηριακό καρκίνο *Pseudomonas syringae* σε νομισματοειδή οπωροφόρα αποκόπτονται επίσης, εάν δεν έχουν αφαιρεθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου βλάστησης, που είναι η πιο κατάλληλη στιγμή. Αποκόπτονται επίσης κατεστραμμένοι κλάδοι από σκώρους λεοπάρδαλης, ξυλοφάγα έντομα, σκώρο κατσίκας, διαφανή σκώρο της μηλιάς, σκώρο κλαδιού μηλιάς.

Μετά το υγειονομικό κλάδεμα, οι πληγές επικαλύπτονται με λευκή βαφή λατέξ στην οποία προστίθεται Champion ή Funguran. Όλοι οι κομμένοι κλάδοι και κλωνάρια αφαιρούνται από το οπωρώνα και καίγονται ώστε να μην χρησιμεύσουν ως πηγή μόλυνσης.

Ένα από τα αγροτεχνικά μέτρα για τον περιορισμό της ανάπτυξης της τζίντρας της μηλιάς είναι ο ποτίσμος φόρτισης υγρασίας στο τέλος του χειμώνα, με τον οποίο η εκτόξευση/«βολή» των διαχειμαζόντων σπορίων τζίντρας μπορεί να επιταχυνθεί και να ολοκληρωθεί σε μικρότερο χρονικό διάστημα. Αυτός ο ποτισμός πρέπει να πραγματοποιηθεί πριν από τη διάρρηξη των μπουμποκιών.

Κατά τις ζεστές μέρες του Φεβρουαρίου και το πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου, τα σπυροφόρα είδη ψεκάζονται για τη μείωση του διαχειμάζοντος αποθέματος: αυγών του ευρωπαϊκού ερυθρού ακάρεου, καφέ ακάρεου, πράσινου αφιού της μηλιάς, ροζ αφιού της μηλιάς, αφιού μηλιάς-πλανταγινής, αφιού του αχλαδιού, αφιού φυσαλίδας φύλλου αχλαδιού (*Psylla pyri* – ψύλλα του αχλαδιού του Reaumur), μαύρου αφιού του κερασιού, αφιού του ροδάκινου με κηρώδη εκκρίσεις, θερμοκηπιακού αφιού του ροδάκινου, αφιού που προκαλεί τσαλάκωμα φύλλων, μεγάλου αφιού του ροδάκινου, μικρού και μεγάλου αφιού του δαμάσκηνου, μικρού χειμερινού σκώρου, μεγάλου χειμερινού σκώρου, τόρτρικας του τριανταφυλλιού, τόρτρικας της κραταιγούς, καφέ-κηλιδωτής τόρτρικας: προνυμφών της κλίμακας San Jose, κίτρινης κλίμακας στρείου, ψεύτικης κλίμακας San Jose, κλίμακας κόμμα της μηλιάς. Κατά αυτών των παθογόνων οργανισμών σε μήλα, αχλάδια, γλυκό κεράσι, βύσσινο, βερίκοκο, ροδάκινο και δαμάσκηνο, πραγματοποιούνται επεμβάσεις με παρασκευάσματα βασισμένα σε παραφινέλαιο – Onirpon Top EC – 2,5–3,5 l/da, Ovitex EC – 2 l/da, Ecstyoyl EC – 375–1500 ml/da, Insectoil Key – 375–1500 ml/da, Laincoil EC – 1500 ml/da.

Για τον ταυτόχρονο έλεγχο της τσαλάκωσης φύλλων ροδάκινου, τζίντρας στο αχλάδι και το ροδάκινο, τρυπημένων φύλλων και καφέ σήψης σε νομισματοειδή σπυροφόρα, βακτηριακού καρκίνου (πυρκαγιάς) σε γλυκό κεράσι, βύσσινο και βερίκοκο που προκαλείται από το *Pseudomonas syringae*, θυλακίων (φυσαλίδων) στο δαμάσκηνο, προστίθεται ένα από τα μυκητοκτόνα που περιέχουν χαλκό στα προαναφερθέντα παρασκευάσματα – μίγμα Βορδό 1%, Bordo Mix 20 WP – 500 g/da, Funguran OH 50 WP – 0,3%, Champion WP – 0,3%, Kocide 2000 WG – 0,3%.

Στο αχλάδι, θα πρέπει να παρακολουθείται η ανάπτυξη της ψύλλας του αχλαδιού, ιδιαίτερα η αποχώρηση από τα χειμερινά καταφύγια και η διασπορά των διαχειμασμένων ενηλίκων στα πρησμένα μπουμποκιά, από όπου αρχίζουν να ρουφούν χυμό. Σε υψηλή πυκνότητα παθογόνων οργανισμών /1 ενήλικο ανά 10 βραχύβλαστους βλαστούς/ είναι απαραίτητο να γίνει ψέκαση κατά των ενηλίκων πριν από την ωτοκία με ένα από τα εντομοκτόνα: Vaztak New 100 EC – 0,02%, Decis 2,5 EC – 0,03%, Dekka EC – 75 ml/da, Lamdex Extra WG – 80–100 g/da, Meteor (15,7 g/l) SC – 0,09%, Sineis 480 SC – 30–43,7 ml/da, Sumi Alpha 5 EC – 0,02%.

Στο γλυκό κεράσι και το βύσσινο, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου τα δέντρα κλονίζονται προκειμένου να προσδιοριστεί η πυκνότητα του σκαθαριού βυσσινού/γλυκού κερασιού – όταν διαπιστωθούν 3–5 ενήλικα ανά δέντρο, πραγματοποιείται ψέκαση με Meteor (15,7 g/l) SC – 0,06–0,09%.

Ο χειμερινός ψεκασμός πρέπει να πραγματοποιείται μόνο όταν υπάρχει αποδεδειγμένη ανάγκη, δηλαδή όταν η πυκνότητα των διαχειμαζόντων μορφών των παθογόνων οργανισμών υπερβαίνει το οικονομικό όριο βλαπτικότητας. Για μεμονωμένους παθογόνους οργανισμούς αυτά τα όρια είναι: ευρωπαϊκό ερυθρό ακάρεο –

60–80 χειμερινα αυγα ανα 10 cm βλαστο· αφια – 15–20 χειμερινα αυγα ανα 1 m μονοετους εως τριετους βλαστου· χειμερινοι σκωροι – 2–5 αυγα ανα 2 m μονοετους εως τριετους βλαστου· σκωρος της μηλιας – 0,5 εως 1 ασπιδα ανα 1 m τριετους βλαστους· τортρικες – 3–5 ομάδες αυγων ανα δέντρο· κλίμακα San Jose – παρουσία· άλλα ακάρεα κλίμακας – 20–30 άτομα ανα 1 m βλαστο· ψύλλα αχλαδιου – 1 ενήλικο ή 8–10 αυγα ανα 10 βραχύβλαστους βλαστους· μαύρο άφιο κερασιου – 5–10 αυγα ανα 10 cm βλαστο. Αυτό καθιστά απαραίτητο οι καλλιεργητες να ζητούν συμβουλές από ειδικούς φυτοπροστασίας, αποφεύγοντας έτσι περιττά έξοδα και μειώνοντας την επιβλαβή επίδραση των χρησιμοποιούμενων φυτοφαρμάκων στο περιβάλλον.

Η ποσότητα του διαλύματος ψεκασμού που απαιτείται για τον χειμερινό ψεκασμό καθορίζεται ανάλογα με την ηλικία των δέντρων και το σχηματισμένο θόλο. Συνήθως, χρησιμοποιούνται από 80 έως 150 λίτρα διαλύματος ψεκασμού ανά στρέμμα.

Μια σημαντική προϋπόθεση για την αποτελεσματικότητα του ελέγχου κατά των διαχειμαζόντων μ